

ONS PLAN VOOR EEN EERLIJKER EN SOCIALER LOPIK

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Partij van de Arbeid Lopik

***EEN WERELD WAARIN IEDEREEN MEEDOET.
DAT IS WAAR DE PVDA LOPIK VOOR STAAT.***

*Als het over één gemeente Lopik, of over fuseren gaat.
Als het over de kernen gaat, elke kern in zijn eigen kracht.
Als het over participatie gaat, maar dan ook échte participatie,
niet achteraf ja of ja zeggen.
Als het over wonen gaat, ook voor de kleine beurs.
Als het over verduurzamen gaat.
Als het over jouw clubje gaat, groot of klein.
Als het over activiteiten voor kinderen op school gaat.
Als het over de juiste zorg gaat.*

Iedereen doet mee! JUUST in Lopik.

Voorwoord

De afgelopen 4 jaar is een heftige tijd geweest. Een tijd die ons, door de komst van corona, nog lang zal bijblijven. Een tijd die extra beroep doet op ons vermogen om er voor elkaar te zijn. Om elkaar te ondersteunen. Corona heeft ons laten zien dat we als mensen kwetsbaar zijn. En dat er altijd factoren kunnen zijn die ons leven op zijn kop kunnen zetten.

Dit raakt de kern van waaruit de PvdA komt.

De PvdA is de partij die zich inzet voor iedereen in onze samenleving, maar vooral degene die het niet altijd makkelijk hebben. Dit ziet u ook deze verkiezingsperiode weer terug in ons verkiezingsprogramma. We komen op voor degenen die dit nodig hebben. Voor starters en senioren die op zoek zijn naar een betaalbaar huis in hun eigen omgeving. Voor jongeren die zorg en aandacht verdienen, zodat ze een goede start hebben in hun leven. En voor mensen die moeite hebben om de maand door te komen.

Zo maken we van onze gemeente en alle kernen een plek waar we allemaal fijn kunnen wonen. Waar we ons thuis voelen. Thuis bij elkaar, thuis in onze straat en in onze gemeente.

Zorgen voor elkaar vraagt een goede, degelijke organisatie. Een professionele aanpak en voldoende budget. Dit maakt dat PvdA kiest voor een solide en stevige organisatie. En dat is waarom we de weg naar een fusie van gemeenten willen onderzoeken. Met in het achterhoofd: zonder goede organisatie is er geen ruimte om te zorgen voor elkaar.....

Leest u ons verkiezingsprogramma.

Inhoud

Voorwoord	2
1. Vooraf: een sterke en dienstbare gemeente voor onze inwoners.....	4
2. Een betaalbaar huis en geen torenhoge energielasten	6
3. Een leven zonder armoede en schulden	8
4. Liefdevol verzorgd worden / Preventie en gezondheid.	9
5. Goed werk en eerlijk loon	11
6. Goed onderwijs voor een sterke start.....	12
7. Minder computerstress en laaggeletterdheid	13
8. Energiebesparing en zorgen voor een groene toekomst	14
9. Samen optrekken en veilig over straat.....	15
10. Meer gelegenheid om (erop) uit te gaan	16
11. Grote uitdagingen samen oplossen.....	17
12. Samen is ook samenwerken met de regio	19

1. Vooraf: een sterke en dienstbare gemeente voor onze inwoners

De Partij van de Arbeid is, als deel van de meerderheid van de gemeenteraad van Lopik, in maart 2021 tot de conclusie gekomen dat de gemeente niet langer door kan als zelfstandige gemeente. Daarvoor heeft de Partij van de Arbeid de volgende overwegingen:

- Ons buitengebied is groot in verhouding tot ons inwoneraantal. Daardoor zijn de uitgaven voor het onderhoud van alle bruggen, wegen, groen en riool per hoofd van de bevolking erg hoog.
- Vele taken uit het Sociaal Domein (Jeugdzorg, WMO en ook de Participatiewet) werden naar de gemeenten overgedragen, zonder toereikend budget.
- Er zijn grote vraagstukken zoals de energietransitie, vergrijzing, woningnood en er zijn diverse werkzaamheden voor bijv. de Omgevingswet (o.a. CO₂-reductie) die de gemeente als taak krijgt en waarvoor nauwelijks middelen (geld en personeel) beschikbaar zijn.

De Partij van de Arbeid voorziet dat het naar behoren uitvoeren van deze taken ten koste gaat van essentiële voorzieningen voor onze dorpen. We kunnen dan niet meer genoeg besteden aan scholen, de openbare ruimte, het bouwen van woningen, ondersteuning van verenigingen of het in stand houden van voorzieningen. Dit was te zien in 2020 toen het ging om het openhouden van het zwembad. De Partij van de Arbeid kiest *niet* voor versobering maar voor het in stand houden van de voorzieningen zoals we die kennen.

Zonder ook maar iets af te doen aan de inzet van onze medewerkers zien we dat het huidige personeelsbestand niet goed in staat is alle wettelijke en gewenste taken te kunnen uitvoeren.

De PvdA is een sociale en progressieve partij. Dat betekent dat we staan voor een gemeente en een wereld die vooruitgaat, waar het steeds beter wordt voor de inwoners. Ons doel is het voor onze inwoners eerlijker, zekerder, mooier en beter te maken. Daarvoor zijn voorzieningen nodig en een gemeentelijke organisatie met slagkracht.

Opschaling door middel van een gemeentelijke herindeling kan soelaas bieden. Opschaling kan leiden tot een sterke nieuwe gemeente. Een gemeente die zorg kan dragen voor goede dienstverlening voor haar inwoners en bedrijven, een gemeente die strategische vraagstukken van het Rijk kan oppakken én die initiatieven neemt om zelf vraagstukken op te lossen. Een gemeente die kan doen, denken én dromen. De voorkeur van de Partij van de Arbeid gaat uit naar een *Gemeente Lopikerwaard*, dus met IJsselstein, Montfoort, Oudewater en Woerden (of 2 van deze 4). In onze ogen zal de samenhang in het gebied zo het groots kunnen blijven en zal waarborging van de eigenheid van alle afzonderlijke kernen met hun eigen identiteit het grootst kunnen zijn.

De Partij van de Arbeid zal na de verkiezingen niet zomaar instemmen met een gemeentelijke herindeling.

Wij hanteren een aantal uitgangspunten en zullen voorstellen die ons de komende periode mogelijk zullen bereiken daaraan toetsen. Die voorwaarden zijn:

- In een nieuwe gemeente moet aandacht zijn voor de eigenheid en identiteit van onze kernen. Inwoners moeten invloed hebben op wat er in hun omgeving gebeurt en er moeten mogelijkheden zijn om te kunnen werken aan levendige kernen. Voorzieningen moeten in alle kernen op peil blijven.
- De inspanningen van de medewerkers van de nieuwe gemeente moeten op de inwoners gericht zijn. Een organisatie dus die denkt in oplossingen in plaats van problemen, met het doel inwoners, organisaties en kernen te helpen, te ondersteunen, te faciliteren en te stimuleren. De medewerkers zijn klantvriendelijk, benaderbaar, toegankelijk en de gemeente is laagdrempelig.
- Als er een centraal gemeentehuis komt dan worden er servicepunten ingericht om de afstand tussen de inwoners en de gemeente niet nodeloos groter te maken.
- De bereikbaarheid tussen de kernen van de nieuwe gemeente moeten goed zijn. Ze zijn ook na een herindeling geen geïsoleerde eilandjes, maar moeten in verbinding met elkaar staan. Daarom willen we goede openbare vervoersverbindingen zodat vanuit elke kern het gemeentehuis en voorzieningen bereikbaar zijn. Dit draagt bij aan een sterke en zelfbewuste gemeente.

2. Een betaalbaar huis en geen torenhoge energielasten

Wonen is een eerste levensbehoefte. Iedereen heeft recht op een betaalbare woning. Jongeren en ouderen. Mensen uit onze gemeente, maar ook mensen van buiten. Samen bouwen we aan een Lopik met voldoende fijne en betaalbare woningen, in prettige kernen waar het plezierig wonen is. Hiertoe heeft de PvdA in januari 2020 het Bouw- en Woonmanifest gepresenteerd. Dit bevat zeventien plannen om de volkshuisvesting weer op orde te krijgen. Daarbij volgen we de provincie, die bij elk nieuwbouwplan 50% bestemd voor betaalbare, sociale huur en of koopwoningen. Zie de bijlage voor de uitwerking.

Naast het Bouw- en Woonmanifest hebben we nog meer voorstellen voor betaalbaar wonen in onze gemeente:

- Actief grondbeleid: Om de bouw van voldoende woningen te bevorderen, willen we zorgen dat er per kern een visie komt met daarin hoeveel woningen we in de toekomst nodig hebben en waar die gebouwd kunnen worden. Natuurlijk moet er ook grond komen voor de bouw van die nieuwe woningen. Dat betekent een actief grondbeleid: grond aankopen op plekken waar wij vinden dat gebouwd kan en moet worden. Zo kunnen we de bouw versnellen, huizen betaalbaar maken en kunnen naast de grondeigenaren ook de inwoners van Lopik profiteren van waardeinstijgingen.
- Sociale huur: Voor diegene die (nog) geen huis kan kopen, zorgen we dat er sociale huurwoningen zijn in de gemeente Lopik. Bij nieuwbouw reserveren we daarom minimaal veertig procent voor sociale huur. Elk bouwproject dat géén sociale koop of huur realiseert, moet een financiële bijdrage leveren aan een fonds naar voorbeeld van LopikMEERwaard. Van dat geld kan dan op andere plekken worden gebouwd.
- Kleine / tijdelijke woningen: Kiezen voor versneld bouwen van kleinere (tijdelijke) woningen, zoals Tiny houses, in gemengde wijken en kernen om de wachtlijsten voor de sociale huur op te lossen en mensen versneld te kunnen huisvesten. Deze woningen zijn toegankelijk voor iedereen die in aanmerking komt voor sociale huur en zijn niet voorbehouden aan specifieke doelgroepen.
- Experimenten en levensloopbestendig: Experimentele vormen van woningbouw en levensloopbestendig wonen worden bevorderd. Ouderen die kleiner willen wonen moeten dat op hun eigen erf kunnen doen, waardoor ruimte op het erf ontstaat voor andere woningzoekenden. Boerderijen en stallen in de stijl van ons buitengebied worden omgevormd tot meerdere, kleinere woningen. Op die manier kunnen ouderen en jongeren blijven wonen in een bekende omgeving.
- Energie label sociale woningen: We subsidiëren energiebesparende maatregelen, zoals isolatie, waarbij we alle sociale woningen binnen 10 jaar goed isoleren. Waar mogelijk worden ook zonnepanelen geplaatst. Hierover maken we bindende afspraken met de woningbouwvereniging. De netto woonlasten mogen dan niet omhoog gaan.
- Behoud erfgoed, open landschap en uitstraling: de Lopikerwaard heeft een erfgoed dat bestaat uit boerderijen, molens, kerken, industrie- en water. Samen met het open landschap bepalen zij de uitstraling en identiteit van het gebied. We willen erfgoed behouden en rekening houden met erfgoed bij de bouw van woningen, de aanleg van wegen of bij investeringen in schone energie. Tegelijk zien we hier kansen zoals bij het bouwen van erfwoningen.
- Groene kernen: We willen de kernen in Lopik vergroenen. We bouwen zoveel mogelijk met behoud van landschap, natuur en biodiversiteit. Een groene omgeving is een gezonde

omgeving en draagt bij aan de leefkwaliteit. Daarnaast wapent groen ons tegen klimaatverandering en de gevolgen ervan. Dat betekent meer bomen planten, zoveel mogelijk sedumdaken en aansluiten bij Operatie Steenbreek om tuinen te vergroenen. Bij onderhoud en reconstructie van de openbare ruimte zullen we altijd kijken welke kansen er zijn om groen en water meer ruimte te geven.

- Publieke ruimte: De publieke ruimte is bedoeld voor ons allemaal. Die moet dus veilig voelen en goed onderhouden zijn. Groen, parken en bankjes moeten uitnodigen om te bewegen en elkaar te ontmoeten. Speeltuinen moeten kinderen uitdagen om te bewegen en hun fantasie prikkelen. Bij onderhoud investeren we in een veilige en goed onderhouden openbare ruimte en richten we die toegankelijk, slim en zorgvuldig in. We beheren onze openbare ruimte vanuit de principes schoon, heel, veilig, aantrekkelijkheid, kwaliteit en eenvoud.
- Herbestemming leegstand: leegstand in schoolgebouwen, winkels, buurt- en dorpshuizen en cultuurvoorzieningen willen we tegengaan. Oude voorzieningen moeten een nieuwe bestemming krijgen die bijdraagt aan de plek waar ze staan.
- Diversiteit in het dorp: Iedereen die dat wil moet in haar/zijn/hun eigen dorp kunnen blijven wonen, daarom streven we naar gemengde dorpen. Dat betekent dat er ruimte moet zijn voor diversiteit: jongeren, alleenstaanden, gezinnen met jonge (en oudere) kinderen, meerdere generaties onder één dak, ouderen, statushouders, kwetsbare personen uit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen maken hier onderdeel van uit. Een gedifferentieerd aanbod in huur- en koopwoningen die ook geschikt zijn voor verschillende levensfasen zorgt voor mobiliteit in je eigen buurt.

3. Een leven zonder armoede en schulden

Met het huidige kabinetsbeleid neemt de armoede in Nederland de komende jaren met ruim een kwart toe. Deze stijging van armoede komt met name door de verlaging van de bijstand tot en met 2035.

Anno 2021 groeien in Lopik bijna 330 kinderen op in armoede. Dat is een volledige basisschool. Armoede leidt tot verspilling van kansen, generatie op generatie. Mensen die leven onder de armoedegrens en in schulden verdienen vertrouwen en uitzicht op een betere toekomst. Ook onze Lopikse inwoners raken in een neerwaartse spiraal als ze teveel schulden op hun schouders voelen. Te vaak komen ze in de greep van een systeem dat het belang van de schuldeiser vooropstelt. Het is tijd voor een alternatief dat uitgaat van vertrouwen in plaats van wantrouwen.

Onze voorstellen:

- Kind en sport: ieder kind heeft recht op sport, muziekles en zwemles. Daarom zorgen we ervoor dat dit voor iedere portemonnee toegankelijk is via bijdragen aan het Jeugdfonds Sport en Cultuur en het stimuleren van lokale initiatieven.
- Perspectief: Wij geloven dat het bieden van perspectief en ruimte mensen in armoede de grootste kans biedt om samen met anderen tot de beste oplossing te komen. Dan is echte vooruitgang mogelijk, ook als je in de schulden zit. De gemeente en de sociale dienst Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) moeten daarvoor zorgen.
- Ondersteuning niet-uitkeringsgerechtigden: wij zetten actief in op hulp aan de nuggers (niet-uitkeringsgerechtigden) om hen toch te kunnen helpen met re-integratie. Het gaat vooral om jonggehandicapte niet-uitkeringsgerechtigden die voorheen een beroep konden doen op de Wajong, en de overige niet-uitkeringsgerechtigden.
- Schuldhelpverlening: Wij stellen hulpverlening bij schulden centraal. Mensen die zich melden voor een schuldhelptraject krijgen schuldenrust: er wordt een pauze van een jaar ingelast op boetes, aanmaningen en rente totdat een oplossing is gevonden.
- Preventie schulden bij jongeren: Wij zetten in op preventie van schulden bij jongeren. Jongeren met problematische schulden krijgen via de gemeente de kans om in ruil voor werk en scholing kwijtschelding te krijgen. Zo krijgen zij een kans om hun talent te ontwikkelen en een bijdrage te leveren aan de maatschappij. Om jongeren te bereiken en te helpen zoeken we de samenwerking met scholen, de Woningraat en bijvoorbeeld de Rabobank.
- Armoedebestrijding: De gemeente krijgt extra middelen van het Rijk om armoede te bestrijden. Wij willen in de strijd tegen armoede onder kinderen deze middelen investeren in gezinnen die hulp hard nodig hebben.
- Kwijtscheldingsbeleid: Het kwijtscheldingsbeleid ten aanzien van de gemeentelijke belastingen handhaven en beter onder de aandacht te brengen.

4. Liefdevol verzorgd worden

We willen het geld niet investeren in mooie apps voor de zorg, maar in mensen die een handje willen uitsteken voor de zorg van anderen.

Daarbij is voorkomen altijd beter dan genezen. We willen meer focus op preventie, in gezondheid en welzijn. Dit zorgt uiteindelijk voor minder dure zorg. In Lopik willen veel mensen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Hiervoor zijn meer levensbestendige woningen nodig, waarin wonen en zorg gecombineerd wordt. Hier kan men met een gerust gevoel ouder worden. De zelfstandigheid van de oudere Lopiker staat hoog in het vaandel, maar als het nodig is dan willen we als gemeenschap voor de oudere klaarstaan met raad en daad. De mantelzorger is nu overbelast, daar moeten we iets aan doen.

In de zorg moet de mens centraal staan. Uitgangspunt voor goede zorg is maatwerk via persoonlijk contact. Wij vinden het belangrijk dat ondersteuning in zorg en welzijn dichtbij en toegankelijk is. Door kortingen vanuit het Rijk staat goede zorg ook bij ons onder druk. Ondanks dat we keuzes moeten maken en scherpe doelen stellen, mag dit niet betekenen dat we de menselijke maat verliezen. Ook bewaken we de ruimte voor professionals die ze nodig hebben om hun werk te doen.

Onze voorstellen:

- Toegankelijkheid van de zorg: We willen zorgen dat de toegankelijkheid van zorg vanzelfsprekend is. In de zorg is elke vraag relevant, krijgt iedereen een persoonlijk gesprek en beperkt de dienstverlening zich nooit tot alleen digitale hulp. Daarom willen we de toegang tot de zorg zo gemakkelijk en eenvoudig mogelijk maken zonder al te veel papieren rompslomp. Vertrouwen moet het uitgangspunt zijn. Controle is nodig, maar niet leidend. Om de werkdruk op het Breed Sociaal Loket (BSL) te verlagen willen we de bezuiniging in de WMO gedeeltelijk terugdraaien.
- Dementie- en mantelzorgvriendelijke: Lopik moet niet alleen een dementievriendelijke gemeente zijn, maar ook een mantelzorgvriendelijke. De positie van mantelzorgers willen we versterken door hen bij te staan en de steun en waardering te geven die zij verdienen. Wij waarderen de trainingen in de omgang met dementie en de contacten met lotgenoten die nu al worden georganiseerd. Dat biedt praktische en emotionele hulp en willen we behouden. We willen proberen mantelzorgers waar dat kan verder te ontlasten.
- Levensloop bestendige woningen: Wij stimuleren de woningbouwcorporatie en sociale projectontwikkelaars tot het bouwen van levensloopbestendige woningen (huur en koop), woonzorgcombinaties en aanpassing van bestaande woningen, met bijbehorende gemeenschappelijke voorzieningen.
- Passende woning: Wij willen er met de woningbouwcorporatie(-s) voor zorgen dat starters en ouderen en mensen met beperkingen via woningtoewijzing en of financiële subsidies een reële kans krijgen om een passende woning te verkrijgen.

Preventie en gezondheid

- Bewegen, bewegen, bewegen: Wij zorgen dat zwembad Lobeke, de Schouw en sportaccommodaties overeind blijven, ook in de andere kernen. We zorgen voor startfondsen en ondersteunen initiatieven zoals de Stichting Vrienden van Lobeke, zodat de Lopikers kunnen bewegen op de manier die ze willen en daarbij nog wat gezelligheid meenemen. Neem de uitdaging aan als goede organisator, vooral ook voor onze jeugd!

- Preventie roken, drank en drugs: Samen met maatschappelijke organisaties zetten we ons in om roken, drugs- en drankmisbruik te bestrijden. We maken roken, drugs- en drankgebruik bespreekbaar en doorbreken het taboe. We helpen mensen om te stoppen en voorkomen dat kinderen gaan roken of drinken. Zo gaan we voor een rookvrije en gezonde generatie.
- Ondersteunen sportverenigingen: We willen alle besturen van sportverenigingen actief ondersteunen in het vinden en begeleiden van vrijwilligers, het scouten van talenten en het samenwerken met andere verenigingen en het Jeugdsportfonds. Sportverenigingen die subsidie ontvangen van de gemeente vragen we een tegenprestatie, bijvoorbeeld door een gastles op basisscholen of samen met buurtsportcoaches in de wijk. Actieve sportbeoefening voor mensen met een beperking en een andere afkomst is ook belangrijk. Sportverenigingen, die actief werk maken van diversiteit, integratie en participatie, krijgen extra ondersteuning.
- Zwembad Lobeke: elk kind moet kunnen zwemmen in onze waterrijke gemeente. Het zwembad is er voor iedereen, jong en oud, meer of minder draagkrachtig, voor mensen met of zonder beperking. De aanwezigheid van het zwembad in onze gemeente stimuleert mensen om te bewegen en bevordert dus gezondheid. Het is daarnaast ook een ontmoetingsplaats die belangrijk is voor sociale contacten. Daarom moet er een duurzame oplossing komen voor het zwembad.
- Sport in publieke ruimte: We willen zorgen dat een deel van de sportbeoefening, zoals joggen en fietsen, in de publieke ruimte mogelijk blijft. Wij stimuleren het gezamenlijk gebruik van voorzieningen en parken. Bij de inrichting van de publieke ruimte houden we hier rekening mee.
- Gezond eten en bewegen: We stimuleren kinderen, jongeren en ouderen om meer te bewegen. Dat is niet alleen goed voor de gezondheid, maar ook voor de sociale cohesie. Daarnaast zetten we in op gezond eten. Hierin steunen we initiatieven in de gemeente Lopik. Hierbij moet beweging en gezond voedsel moet voor iedereen bereikbaar zijn;
- Subsidie ouderensport: We streven ernaar dat er een subsidieverordening komt voor ouderen analoog aan die voor jeugdleden voor sportverenigingen.
- Eenzaamheid bestrijden: Eenzaamheid zien als één van de grootste problemen in onze samenleving. In een zorgzame en inclusieve samenleving kijken wij naar elkaar om en laten we eenzame mensen niet aan hun lot over. Wij bestrijden eventuele eenzaamheid bij jongeren en ouderen door ontmoetingsactiviteiten te faciliteren en vooral meer in te zetten op deelname aan de cursus Creatief Leven in Lopik.

5. Goed werk en eerlijk loon

Een zeker inkomen, waarmee je durft te dromen over je toekomst: over de koop van je eigen huis, het beginnen van een gezin of het opstarten van een eigen bedrijf. Een fijne baan en een inkomen waar je op kunt rekenen zijn essentieel om je zeker te kunnen voelen over je bestaan. We streven naar volledige werkgelegenheid en naar een arbeidsmarkt waar voor iedereen een plek is. Veel mensen lukt het uitstekend om zelf de weg in de arbeidsmarkt te vinden, maar als het niet lukt, bieden we de helpende hand. Daarbij heeft iedereen recht op werk op zijn of haar niveau; werken op de dagbesteding, bij het sociaal ontwikkelbedrijf, in de basisbaan, publieke baan of in een omscholingsprogramma. We doen dit samen.

Geen garantie op werk, het leven van contract naar contract, leidt bij veel mensen tot problemen. Corona liet ons de kwetsbaarheden zien, maar de oorzaken zijn veel breder. We werken steeds harder, maar krijgen er minder voor terug. Een kleine groep profiteert van de stijging van waarde die we met zijn allen creëren. De kosten worden afgewenteld op ons allemaal: of het nu gaat om onzekerheid, aantasting van de planeet of ziekmakende stress.

Wij willen samen werken aan een samenleving waarin mensen weer centraal staan, plezier in ons werk voorop staat en waarin we werk beter belonen en eerlijker delen.

Onze voorstellen:

- Bestaansrecht sociale werkbedrijven: Wij willen dat de sociaal werkbedrijven blijven bestaan. Dit is een belangrijk vangnet voor hen die dat nodig hebben;
- Stimuleren en ondersteunen werkzoekenden: Wij vinden het belachelijk dat mensen met een uitkering worden op heel veel manieren worden ontmoedigd, bijvoorbeeld om (parttime) aan de slag te gaan. Daarom willen we het makkelijker maken om deels aan het werk te gaan vanuit de bijstand, willen we af van de kostendelersnorm en willen we experimenteren met basisbanen;
- Goed contact met lokale ondernemers: Wij willen dat het contact met lokale ondernemers verbeterd. Met hen willen we in gesprek over gewone loondienst contracten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, waarbij wij als gemeente een vangnet creëren.
- Hulp en investeren in mensen: Wij bieden hulp aan mensen die dat nodig hebben. Door mensen vrij te stellen van de sollicitatieplicht en andere re-integratieverplichtingen en de tegenprestatie schrappen. Wij geloven en investeren in mensen, want met vertrouwen durven mensen ook zelf weer stappen te zetten richting werk, scholing of vrijwilligerswerk;
- Scholingstraject: Voor mensen in de bijstand komt er een gericht en persoonlijk scholingstraject waardoor zij weer aan betaald werk of zinvolle dagbesteding kunnen komen.
- Arbeidsmigranten: Ook in onze gemeente wonen en werken arbeidsmigranten. Als arbeidsmigrant moet je zeker kunnen zijn van fatsoenlijke arbeidsomstandigheden en goede huisvesting, met gelijk loon voor gelijk werk. Net als iedereen. We hebben in Lopik alleen geen goed beeld hoeveel arbeidsmigranten er zijn? En we weten ook niet waar zij en hun omgeving tegenaan lopen. Daarom willen we dit de komende periode in kaart brengen, zodat we zicht krijgen op hun arbeidsomstandigheden en hun huisvesting.

6. Goed onderwijs voor een sterke start

Wij willen gelijke kansen voor elk kind. Onderwijs is de sleutel tot persoonlijke ontwikkeling, voorspoed en welzijn. Het ene kind ontwikkelt zich anders dan het andere. Voor een gedeelte komt dat door verschil in talenten. Een te groot gedeelte wordt echter bepaald door verschil in de sociaaleconomische achtergrond. Dat willen wij aanpakken.

De ontwikkeling van kinderen begint op school. De (basis)school, kinderopvang, buitenschoolse activiteiten en brede talentontwikkeling vormen samen brede scholen. Door naast onderwijs en kinderopvang ook laagdrempelig vrijetijdsbesteding, ontspanning, sport en cultuur te bieden, krijgen alle kinderen de mogelijkheid zich optimaal te ontwikkelen.

Onze voorstellen:

- Elk kind doet mee: De norm is dat elk kind kan en mag meedoen!! Meedoen met school, met sport, met schoolreis, met cultuur, verjaardagen, goede kleding. Daarom willen we een armoedebeleid met specifieke aandacht voor kinderen die opgroeien in armoede.
- Digitale voorzieningen: Tijdens Corona hebben gezien hoe belangrijk het is dat kinderen ook thuis de juiste voorzieningen hebben om schoolwerk te doen. Voor elk kind moeten dus een computer en andere technische middelen beschikbaar zijn als hun ouders dat niet kunnen betalen.
- De Brede school: Wij zijn voor brede gemengde scholen. Scholen bieden zelf kinderopvang of werken samen met publiek gefinancierde kinderopvangorganisaties;
- De kleine dorpsscholen: Kleine dorpsscholen hebben bestaansrecht en wij willen alles doen om ze open te houden. Zij geven invulling aan de sociale verbondenheid in kleinere gemeenschappen.
- Openbaar onderwijs: afgelopen jaar is besloten om de openbare school in Lopik te sluiten. Wij betreuren dat dit heeft moeten gebeuren en zullen ons inspannen om opnieuw een openbare school op te richten. Ons standpunt was en blijft de laatste school in een kern dient een openbare school te zijn.
- Opgroeien in onze kernen: Wij willen samen met onze scholen en verenigingen een breed plan maken over opgroeien in onze kernen. We stellen ook scholen in staat plannen op de lange termijn te maken. Dat betekent tijdig informatie over de hoogte van subsidies, een langetermijnvisie op onderwijshuisvesting en een prominente rol voor de Lokale Educatieve Agenda.
- Sport en beweging: Sport en beweging al op vroege leeftijd starten. Daarom willen we in elke woonwijk voldoende speelplekken, speeltuinen en beweegtuinten.
- Stageplaatsen: Wij willen als Lopik het goede voorbeeld geven door meer stageplaatsen te bieden binnen de gemeentelijke organisatie, voor HBO en MBO.
- Stageconvenant: Wij gaan in gesprek met ondernemers en onderwijsinstellingen in de regio om een stageconvenant op te stellen. In dit stageconvenant stellen voldoende stageplekken als ambitie.

7. Minder computerstress en laaggeletterdheid

Investeren in de aanpak van laaggeletterdheid loont. Doordat mensen moeite hebben met basisvaardigheden zoals lezen, schrijven of rekenen is meedoen in de maatschappij moeilijk. Bijna twaalf procent van de Nederlandse volwassenen is laaggeletterd, voor Lopik betekent dat meer dan 1350 inwoners! En een kwart van de Nederlandse leerlingen is op 15-jarige leeftijd onvoldoende leesvaardig om zich in de samenleving te kunnen redden. Dat betekent in onze gemeente dat 50 kinderen. Wij hebben als Lopik hier dus echt mee te maken. Als je laaggeletterd bent ben je ook eerder digibeet en als je digibeet bent, ben je eerder je geld kwijt. Daar willen we iets aan doen.

Onze voorstellen:

- Toegankelijkheid: Wij maken dienstverlening toegankelijk voor iedereen, digitaal én aan de balie.
- Eerste hulp bij administratie: Er is in Lopik een spreekuur voor hulp bij administratie en het behandelen van brieven van de overheid dat druk wordt bezocht. We willen dit spreekuur helpen uit te breiden van één ochtend in de week naar minstens twee ochtenden.
- Middelen: Wij zien bibliotheken, scholen en Pulse als belangrijke partners in de aanpak van laaggeletterdheid. De oude aanpak voor de aanpak van laaggeletterdheid is gestopt. Dat betekent dat wij nieuwe doelen moeten gaan stellen en onze partners voldoende middelen moeten krijgen om de gemeentelijke doelstellingen te halen;
- Bibliotheek: de evaluatie en heroverweging van het bibliotheekwerk door Karmac moet in 2023 plaats gaan vinden. Bibliotheekwerk is een publieke taak die door een publieke organisatie zou moeten worden uitgevoerd. Wij zullen de evaluatie kritisch volgen en sluiten het liefst opnieuw aan bij de Regiobibliotheek Lek- en IJssel.
- Eenvoudige taal: Wij stellen voor altijd eenvoudige taal (niveau B1) te gebruiken in gemeentelijke communicatie als bewonersbrieven, digitale formulieren en enquêtes en op de gemeentelijke websites.
- Gelijke Kansen Alliantie: Wij willen Lopik zich zo snel mogelijk aansluit bij de Gelijke Kansen Alliantie (GKA)¹.

---

¹ De Gelijke Kansen Alliantie werkt samen met scholen, gemeenten en maatschappelijke partners aan het verbeteren van kansengelijkheid in het onderwijs met aandacht voor thuis, school en leefomgeving.

8. Energiebesparing en zorgen voor een groene toekomst

De aarde warmt op, ons klimaat verandert. Dit zet de zekerheid van ons bestaan op het spel. We moeten dit probleem oplossen en we hebben haast. We zijn het onze kinderen verplicht om een schone, gezonde en leefbare wereld na te laten. Duurzaamheid is bestaanszekerheid in de toekomst. Dit zal grote investeringen vragen en niet makkelijk zijn. Het kan alleen slagen als iedereen een bijdrage kan leveren en we de rekening eerlijk verdelen. Daarom kiezen we nu voor een eerlijk en fatsoenlijk klimaatbeleid. Duurzame doelen zijn alleen te halen als we allemaal mee kunnen doen. Je kunt niet groen doen als je rood staat.

Bescherming tegen hoogwater en klimaatadaptatie ook om ingrijpende maatregelen in de regio. Denk hierbij aan zoveel regenval dat straten blank staan of aan extreme hitte, wat gevaarlijk is voor kinderen en ouderen. Wij kiezen waar dit kan voor oplossingen met oog voor natuur, milieu en leefomgeving en willen niet alleen sturen op veiligheid en kosten.

Onze voorstellen:

- Groen en waterbeheer: We leggen in Lopik extra groen en waterpartijen aan voor verkoeling, verbeteren de opvang van water en stimuleren het vergroenen van daken en tuinen van woningen. Bij onderhoud en reconstructie van de openbare ruimte zullen we dus altijd kijken welke kansen er zijn om groen en water meer ruimte te geven.
- Stichting Duurzaam Lopikerwaard: we onderschrijven de missie en visie van de Stichting Duurzaam Lopikerwaard en waarderen de activiteiten die zij uitvoeren om de gemeente duurzamer te maken, zoals het Repair Café, de Zwerfvuilambassadeurs en advisering over verduurzaming.
- Huizen verduurzamen: Huishoudens die hun huizen niet zelf kunnen verduurzamen, worden geholpen. We starten bij het verduurzamen van huizen van gezinnen die het hardst worden getroffen door energiearmoede;
- De buurt verduurzamen: Niet alleen individuele bewoners, ook burens, straten, Verenigingen van Eigenaren, buurten en wijken, corporaties en coöperaties, en andere collectieven krijgen hulp om de juiste oplossing voor hun huizen te vinden.
- Zon op daken: We ontzien landbouw- en natuurgronden zoveel mogelijk en stimuleren zon op daken, waaronder de vele platte daken in de industrie. We blijven de Regionale Energie Strategie U-16 en staan achter het Lopikse afwegingskader voor grootschalige energieopwekking steunen.
- Deelname energieprojecten: Energieprojecten moeten voldoende draagvlak hebben onder de omwonenden en inwoners. Dat betekent dat zij mee moeten kunnen doen, maar ook de gemeenschap als geheel moet hier voordeel uit kunnen krijgen. De opbrengsten ten goede moeten komen van onze Lopikse gemeenschappen en inwoners. Wij willen onderzoeken hoe aan de energieprojecten de beste invulling gegeven kan worden.
- Circulaire economie: Wij willen dat Lopik vooroploopt bij het duurzaam, circulair en sociaal inkopen van diensten en producten. Dat betekent productie zonder vervuiling, met hergebruik van grondstoffen en zonder afval: de circulaire economie. Daarmee kunnen we er zeker van zijn dat we de planeet goed achterlaten voor de generaties na ons.
- Gebouwen energie neutraal: Ook willen we alle gemeentelijke gebouwen zoveel mogelijk energieneutraal maken.

9. Samen optrekken en veilig over straat

Wij willen fijne en veilige kernen in Lopik waarin allerlei inkomensgroepen naast elkaar wonen. Waar burens elkaar een handje helpen en waar je een beetje op elkaar let. Kortom, waarin we zeker zijn dat we naar elkaar omzien. Daarom willen we investeren in de leefbaarheid van wijken en in fijne buurten met speeltuinen, een parkje en een plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten.

Onze voorstellen:

- **3 Wijkagenten:** Wij willen een maatschappelijk verankerde politie en een wijkagent per 5.000 inwoners, dat zien we als het absolute minimum. Op basis van het inwonertal van 14.543 (juli 2021) betekent dit dat we nu het liefst al 3 wijkagenten voor Lopik willen. Het is belangrijk dat mensen in Lopik makkelijk terecht kunnen bij de politie, zodat de politie goed contact kan houden met de samenleving.
- **Preventie jeugdcriminaliteit:** Vooral jongeren met weinig omhanden en verminderde toekomstkansen lijken in de lokale criminaliteit verstrikt te raken. Hen willen we meer kansen geven, met goed onderwijs, meer perspectief op een baan en voldoende professionele jeugdhulp. Samen met wijkagenten, jongerenwerk, scholen en verenigingen bieden we deze jongeren nieuwe activiteiten en een ander toekomstperspectief;
- **Handhaving:** We willen voldoende boa's om de politie te ondersteunen, met voldoende gezag om de regels te handhaven. Daartoe zijn de boa's goed opgeleid en uitgerust met communicatie- en verdedigingsmiddelen. Bewapening is niet aan de orde;
- **Inzet bewoners:** Bewoners weten vaak het beste wat er speelt in hun wijk en ervaren zelf wat ze onveilig vinden. Daarom willen we bewoners in de gelegenheid stellen om de prioriteiten voor handhaving en politie in hun wijk deels mee te bepalen.
- **Vuurwerk en overlast:** Wij willen dat er een vuurwerkverbod komt in Lopik, omdat het richting Oud en Nieuw voor veel overlast zorgt. Om onrust te voorkomen zouden camera's wat ons betreft een goede mogelijkheid zijn.

10. Meer gelegenheid om (erop) uit te gaan

In Lopik staan, zoals in vrijwel alle gemeenten, de culturele voorzieningen onder druk. Professionele makers hebben het moeilijk, maar ook kleinschalige amateurverenigingen waar mensen bij elkaar komen om kunst en cultuur te maken zitten in zwaar weer.

Mensen met een kleine beurs die ook voor de Coronacrisis al weinig met kunst en cultuur in aanraking kwamen, zijn door het wegvallen van culturele activiteiten verder op achterstand gezet. Kunst en cultuur kan eenzaamheid verminderen en is bewezen effectief als preventieve inzet bij jeugd- en ouderenzorg. Cultuur gaat over wie we zijn en wie we kunnen zijn, waar we vandaan komen en naartoe gaan, en wat onze drijfveren en motieven zijn. Cultuur is net als sport belangrijk voor de leefbaarheid in buurten en kernen. Cultuur kent een grote verscheidenheid. Wij vinden het belangrijk dat alle vormen van cultuur toegankelijk en betaalbaar zijn voor iedereen en dat elke cultuuruiting van waarde is.

Elke gemeente heeft, naast de regionale omroep, zijn eigen lokale omroep, vaak gerund door vrijwilligers. Dat is goed voor lokaal nieuws en verslaglegging van sport en politiek. Wij vinden het daarom heel jammer dat Radio 9 moest stoppen. Als er een initiatief komt voor een nieuwe (boven)lokale radiozender, willen we dat steunen.

Onze voorstellen:

- Investeren: Juist nu moeten we in kunst en cultuur investeren, voor het publiek en voor de makers.
- Toegankelijk: We willen kunst en cultuur toegankelijk maken voor iedereen, jong en oud, dat is goed voor gezondheid en plezier. Kunst en cultuur zijn onmisbaar voor de leefbaarheid en maken daarom onderdeel uit van het sociale beleid van de gemeente. Wij willen kunst en cultuur nadrukkelijker opnemen in de Lokale Educatieve Agenda en onderdeel maken van het gemeentelijk armoedebeleid.
- Lokale radio en media: Initiatieven voor een (nieuwe) lokale radiozender voor nieuws, sport, politiek en muziek willen we steunen. De gemeente zou (de start) financieel kunnen ondersteunen via een mediafonds. Een mediafonds kan ook worden gebruikt om de lokale journalistiek te stimuleren.

11. Grote uitdagingen samen oplossen

De afgelopen jaren is de gemeente Lopik er onvoldoende in geslaagd een goede samenwerking met de verschillende bewonersgroepen en kernen op te bouwen. We willen de kernen ontwikkelen en versterken, maar dat komt nog te weinig van de grond.

Te vaak voelen mensen zich niet meer goed vertegenwoordigd en kunnen ze maar weinig begrip opbrengen voor de keuzes die door de lokale politiek worden gemaakt. Wij vinden het daarom van belang dat elke kern een bewonersgroep heeft die kan dienen als aanspreekpunten in de kern voor bewoners, de professionals en de gemeente. Bewonersgroepen signaleren, stimuleren, agenderen, initiëren en realiseren ideeën en maken plannen in, voor met en door de wijk. De belangrijkste voorwaarde hiervoor is een professionele en integere, gemeentelijke bestuurscultuur.

Onze voorstellen:

- Kerngericht: Wij willen starten met een kerngerichte aanpak. Dat vraagt per kern om goed contact met een diverse groep inwoners die zich ook langdurig voor hun kern wil inzetten.
- Kernbudget: Wij willen een buurtbegroting invoeren en zien die als belangrijke voorwaarde om echt ruimte te creëren voor initiatieven. Kernen beheren zelf een budget geven dat ze extra mogen besteden aan de openbare ruimte of sociale projecten die de leefbaarheid in de kern vergroten. Hoe meer eigen inzet, hoe meer ze kunnen besteden aan andere zaken.
- Burgerinitiatieven: We willen bewoners ruimte geven om eigen initiatieven in hun buurt te ontplooiën, ondanks dat er niet altijd geld of capaciteit voor is. Burgerinitiatieven moeten voor alle bewoners toegankelijk zijn. Waar burgerinitiatieven niet vanzelf van de grond komen, helpen we met (tijdelijke) ondersteuning. Via opbouwwerk:
  - helpen we straten en inwoners met het aanvragen voor subsidies voor activiteiten om de sociale betrokkenheid te vergroten, zoals bijvoorbeeld Nationale Burendag of NL Doet. Daarnaast kan de gemeente ook zelf financieel bijdragen via de Subsidieverordening.
  - bieden we hulp aan verenigingen, clubs, stichtingen, buurten en wijken om de sociale verbondenheid te vergroten, bewoners te activeren tot vrijwilligerswerk en daarmee Lopik leefbaar te houden.
- Eigen zeggenschap: Wij kiezen voor zeggenschap, eigenaarschap en ruimte voor initiatiefnemers in wijk of buurt, naast een gemeentebestuur dat partner is, ruimte geeft en de voorwaarden schept voor het initiatief.
- Wijkplan: Transparantie van bestedingen en keuzes van de gemeente willen we bereiken door de introductie van een helder overzicht, waarin op kernniveau beschikbare middelen en te bereiken doelen worden geïnventariseerd.
- Integratie: Wij maken samen met partners werk van integratie. In Lopik kan iedereen meedoen. We investeren in persoonlijke begeleiding, zodat iedereen zijn of haar plek kan vinden in onze gemeente.
- Inclusieconvenant: Wij verzetten ons actief tegen alle vormen van discriminatie, racisme en haat. Samen met maatschappelijke partners stellen we een Inclusie Convenant op, met heldere ambities en doelstellingen om actief aan de slag te gaan met het aanpakken van vooroordelen. Voorlichting op scholen, dorpsgesprekken en campagnes zullen hier onderdeel van uitmaken.
- LHBTI+: In de (jeugd)zorg, het onderwijs en bij verenigingen willen we aandacht voor voldoende aandacht voor LHBTI+-gerelateerde vragen. Daarnaast is aandacht voor

(zorg)vragen van (allochtone) LHBTI+-ers en voor acceptatie in culturele en orthodox-religieuze kringen noodzakelijk. Onze gemeente investeert in het overdragen van kennis over deze jongeren en aan deze jongeren. Zo creëren we een veilige omgeving ongeacht seksualiteit of genderidentiteit.

Lopik en de andere Lopikerwaard-gemeenten staan voor uitdagingen die te groot zijn om zelfstandig aan te kunnen. Circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie vragen erom samen een nieuw verhaal toe te voegen aan de geschiedenis van de Lopikerwaard. De toekomst biedt naast uitdagingen ook kansen. Denk aan kringlooplandbouw, het toevoegen van nieuwe unieke (groene en waterrijke) woonmilieus, een duurzame economie of het accommoderen van nieuwe vormen van mobiliteit, transport en energie.

Onze voorstellen:

- Lopikerwaard: Wij willen het unieke karakter en landschap van de Lopikerwaard behouden en versterken. Wij willen de benodigde en gewenste ontwikkelingen actief vormgeven en een bijdrage leveren die de Lopikerwaard past en versterkt. Wij zijn voorstander van samenwerking in de regio, gezien de opgaven en kansen, is samenwerking niet alleen gewenst, maar ook noodzakelijk.
- U16: De U16 zien wij als een belangrijk samenwerkingsverband om de eigen opgaven van Lopik en de gezamenlijke opgaven van de Lopikerwaard-gemeenten te realiseren en een actieve bijdrage te leveren aan de Metropoolregio Utrecht. Wij dragen met een verbindende en eigen agenda om aan de toekomst van de Lopikerwaard en de Metropoolregio Utrecht.

12. Samen is ook samenwerken met de regio

Lopik en de andere Lopikerwaard-gemeenten staan voor uitdagingen die te groot zijn om zelfstandig aan te kunnen. Circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie vragen erom samen een nieuw verhaal toe te voegen aan de geschiedenis van de Lopikerwaard. De toekomst biedt naast uitdagingen ook kansen. Denk aan kringlooplandbouw, het toevoegen van nieuwe unieke (groene en waterrijke) woonmilieus, een duurzame economie of het accommoderen van nieuwe vormen van mobiliteit, transport en energie.

Onze voorstellen:

- Lopikerwaard: Wij willen het unieke karakter en landschap van de Lopikerwaard behouden en versterken. Wij willen de benodigde en gewenste ontwikkelingen actief vormgeven en een bijdrage leveren die de Lopikerwaard past en versterkt. Wij zijn voorstander van samenwerking in de regio, gezien de opgaven en kansen, is samenwerking niet alleen gewenst, maar ook noodzakelijk.
- U16: De U16 zien wij als een belangrijk samenwerkingsverband om de eigen opgaven van Lopik en de gezamenlijke opgaven van de Lopikerwaard-gemeenten te realiseren en een actieve bijdrage te leveren aan de Metropoolregio Utrecht. Wij dragen met een verbindende en eigen agenda om aan de toekomst van de Lopikerwaard en de Metropoolregio Utrecht.

